

PUNČKA IZ LECTA

VINKO BITENC

(Velikonočna bajka)

Če mislite, da ste že kdaj videli živo punčko iz lecta, se hudo motite, otroci! Še nobeden izmed nas je ni videl, ne jaz, ne vi, kaj šele, da bi slišali njen glasek, ki je baje tako mil in nežen, da se vsakemu, ki ga sliši, stori inako od same sreče.

Stari branjevec Groga, tisti, ki prodaja po semnjih različne sladkarije in igračke, pa pravi, da je videl in slišal živo punčko iz lecta tam v daljni Bajni deželi, kamor je bil šel prodajat svojo robo. Le poslušajte!

Branjevec Groga je že star možak, blizu devetdeset let mu je, pa je še krepak in čvrst, kakor malokdo. Zato se ni ustrašil pota na velikonočni semenj v Bajno deželo. Pritlikavci, ki prebivajo tam, so sila dobri ljudje in ne skoparijo z denarjem. Zategadelj se da v Bajni deželi dobro kupčevati. Branjevec Groga je bržčas to vedel, drugače bi ne bil krenil na tako daljno pot.

Svojo stojnico je postavil Groga ob županovi hiši, ki je bila tako majhna, da je Groga lahko gledal čez njeno streho. Če so hoteli pritlikavci kaj kupiti na stojnici, so si morali pristaviti pručico, sicer bi ne mogli delati kupčij z Grogo.

Semenj je bil sila živahen. Sredi trga so pritlikavci barvali velikonočne pisanke. Z majhnih vozičkov so zlagali jajca na poseben prostor, kjer so že čakali slikarji s čopiči. Ti so pričeli z delom tako urno in spretno, da je bilo jajce na mah pobarvano in poslikano z najrazličnejšimi podobami. Takih piruhov Groga še svoj živ dan ni videl.

Ob treh popoldne je prišel h Grogovi stojnici župan z občinskimi odborniki. Pristavili so k stojnici pručico in župan je stopil nanjo. Pričelo se je barantanje, da nikoli tega. Pa ne, da bi bil župan skop človek; tisto ne. Samo vseč mu ni bila skoro nobena reč. Groga je ponujal to, ponujal ono — pa nič! Slednjič se je župan vendar odločil. Kupil si je medeno punčko iz lecta. Gospodje odborniki so punčko svečano odnesli; toda ne na županov dom, nego na trg. Tam so jo položili med izgotovljene pisanke na ogled ljudstvu, da bi videlo, kaj si je župan privoščil za praznike.

Ob štirih se je pričela velikonočna procesija. Veselo so pritrkavali zvončki v lični cerkvi, ki je bila tako nizka, da je Groga stopil na prste in je lahko gledal skozi line na stolpu.

Procesija je bila zelo živahna. Nekateri pritlikavci so nosili bendera v živih barvah, drugi pa krasne pisanke na majhnih lesenih nosilnicah.

Gospodje občinski odborniki z županom na čelu so menjaje se nosili — punčko iz lecta.

Sijajna je bila ta punčka. Na smeh se je držala, imela je sinje modre oči, majhen nasek, drobna usteca in svetloplave kodre. Čez modrordeče krilo pa se ji je vilo vse polno sladkornih niti.

Ob petih se je zgodilo čudo: punčka iz lecta je oživila. Gropa se je naslonil z rokama na županovo streho in gledal čudežni prizor. Kar verjeti ni mogel svojim očem: punčka se je priklanjala, govorila, se smejala in pela. Procesija se je mahoma razkropila, vse je drlo na kup.

»Kam sem prišla?« je punčka iz lecta začudeno gledala okrog sebe.

»V Bajno deželo,« je odgovoril župan. »Ne boj se! Tu ti bo dobro. Vsega boš imela v izobilju. Med in mleko se cedita po naši deželi.«

»Tako je!« je zavpila množica.

»Veseli me,« se je priklanjala punčka. »Ali je že pomlad v deželi?«

»Seveda, seveda!« je hitel župan. »Velika noč je tu!«

Punčka iz lecta se je zvonko zasmejala.

»Velika noč! Ko sem spala v zibelki pri lectarju, sem sanjala o nji! Povedite me k njej, da jo vidim!«

»Pri nas je! Pri nas je!« so vzklikali glasovi pritlikavcev iz množice.

»Mir!« je zaklical župan. Nato pa se je obrnil k punčki:

»Pri meni doma je Velika noč! Pojdi z menoj!« Župan in občinski možje so krenili s punčko v županovo hišo.

Gropa je vse to gledal. Neznansko mu je bilo žal, da je prodal županu tako imenitno punčko. — Kar je, je — si je mislil in je pokukal skozi okno, da bi videl, kako bodo županovi sprejeli punčko.

Župan je peljal punčko iz lecta v svojo najlepšo sobo.

»Poglej,« je dejal svoji ženi in otrokom; »kupil sem jo na stojnici, med procesijo pa je oživila. Zdaj bo ostala pri nas.«

Posadil je punčko za mizo, na kateri je bilo vse polno najboljših velikonočnih jedi: potice, gnjat, pisanke, pomaranče in še druge dobre stvari. V steno sta bili vdeleni dve stekleni cevi. Iz ene se je cedil med v posodo, iz druge pa je curljalo mleko.

»Vse to je zate,« je dejal župan punčki: »Jej, pij in se raduj Velike noči!«

Punčka pa se je samo čudila. Ni se dotaknila jedi. Župan, odborniki, županja in otroci so nemo zrlí v nenavadnega gosta.

»Saj to ni Velika noč!« je žalostno vzdihnila punčka iz lecta. »Nobenhí cvetlic, ne veselíh obrazov — same gole, puste stene!«

Tedaj je stopil k mizi eden izmed županovih odbornikov. Ponižno se je priklonil in dejal:

»Povabim te k nam, punčka, če ti je prav! Moja žena in otroci te bodo z veseljem sprejeli. Pri nas imamo dosti cvetja.«

Župan je branil punčki; ker pa se ji ni hotel zameriti, je pustil, da jo je vzel seboj občinski mož.

V revní, preprosti sobici je sedela njegova žena z otroci. Še prošesije se niso mogli udeležiti. Ker niso imeli prazničnih oblek. Na belo pogrñjeni mizi je bil en sam kolač iz črne moke. Ni bilo ne gnjati, ne piruhov in ne pomaranč. Toda vsa soba je duhtela od pomladanskih cvetlic. Na mizi je stal kozarec s šopkom vijolic, zvončki so bingljali po oknih, še stene so bile okrašene s cveticami. S smehljajočimi obrazi so obkolili otroci punčko iz lecta, posedli so okrog nje za mizo, mati pa je prijazno odrezala kos kolača in ga ponudila punčki.

»Z drugim ti ne morem postreči. Taka je naša Velika noč!«

Punčka se je zadovoljno smehljala.

»Ah, kako lepo! To je Velika noč, o kateri sem sanjala! Kar pri vas ostanem!«

Zapela je pesemco, da so se vsem tajala srca. Še Groga, ki je prisluškoval ob stehi, si je od ginjenja utrnil solzo.

Drugo jutro — bila je velikonočna nedelja — pa punčke ni bilo nikjer. Vseposod so jo iskali otroci, pregledali so vse sobe, a punčke ni bilo. Izginila je bila čez noč.

Ko so se otroci ozrli na mizo, se je ta šibila od raznih velikonočnih dobrot. Potice so bile tam, pecivo, gnjati, piruhi in celi kupi pomaranč. Punčka iz lecta je čudežno blagoslovila mizo in pripravila revni družini najsrečnejše praznike...

Tako približno je pravil branjevec Groga. In njemu, mislim, že smemo verjeti; mar ne?

KDO LOVI?

DANILO GORINŠEK

Sonce miče:
Ne domov!
Travnik kliče:
Brž na lov!

Ti si mačka,
jaz sem miš,
jaz bom béžal,
ti loviš!